

ποτε πώς γράφω ἕς ὅποια γλώσσα μου παραγγέλνουν και με πληρώνουν, ἔστω και στην ἀρχαία. *Α ρ θ ο ὅμως, κ. Ποριώτη, ὄχι κ' ἔργο δημιουργικό. Κι' αὐτή, στοχάζομαι, εἶνε πολὺ σπουδαία διαφορά, ποὺ ἔπερτε νὰ τὴν ἔχῃ ὁ καλόπιστος ὅπ' ὄψει του, γιὰ νὰ μὴ λείει πῶς εἶμαι δημοτικιστὴς μόνον ὅταν μὲ συμφέρει. Μεγάλο λάθος! μὲ συμφέρει ἢ ὄχι, τὸ ρομάντσο μου και τὸ θεατρικὸ μου ἔργο θὰ τὸ γράψω στὴ δημοτικὴ. Τάλλα ὅπως τύχει, ὅπως βολεῖ κ' ὅπως χρειάζεται. Τί ἄλλο κάνει, παρακαλῶ, κ' ὁ Παλαμᾶς, ὅταν γράφει εἰς ἐφημερίδες, μὲ διάφορα ψευδάνυμα, χρονογραφήματα και κριτικὰ ἄρθρα, στὴν καθαρεύουσα; Ἡ μόνη διαφορά εἶνε ἴσως, ὅτι ὁ Παλαμᾶς δὲν τὸ ἐδήλωσε, ἐνῶ ἐγὼ τὸ ἐδήλωσα. Ἀλλὰ τώρα δηλώνω και κάτι ἄλλο: ὅτι ἂν εἶχα μιὰ περιουσία, ὥστε νὰ μὴν εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ ζῶ με τὴν πέννα μου, δὲ θάγραφα στὴν καθαρεύουσα οὕτε μισὴ ἀράδα.

Γρ. Ε.

Παρόραμα. — Στὸ περασμένο φύλλο, ἐκεῖ ποὺ λείει «καλλιτεχνικῶς, δὲν εἶνε ἢ συνειθισμένη» κτλ. διάβασε: «δὲν εἶνε ἢ συνειθισμένη καλλιτεχνικὴ ἐγὼπάθεια».

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

10—

XXX

*Ἐσφιξε τὴ γροθιά της και κρέμασε ἀηδιασμένη τὰ χεῖλιά. — Τὸ θέλω! εἶπε. Κι' ἔλος ὁ κόσμος γέμισε ἀστραπή. Ἐδῶλε ὑπεράνθρωπη δύναμη κ' ὄρμησε. Μὰ ὁ τροχὸς δὲ σάλεψε. Σκουριασμένος ἀπὸ τὴς λάσπες κ' ἀπὸ τὴς βροχές, ἔτριξε μόνο, ἔτριξε φοδερὰ. Νύχτωσε, ξημέρωσε, ξαναύχτωσε. Ἡ γυναῖκα ἀγώνιζε ἀκόμα νὰ κυλίσει τὸν τροχό.

XXXI

Μέσα μου ζεῖ ἓνα παιδάκι και μιὰ γριουδά. Ὅταν τὸ παιδάκι κλαίει ἢ γριουδά τοῦ λείει παραμύθια. Τὰ δάκρυά του στεγνώνουνε, τὰ χειλιάκια του ξαναβρίσκουνε τὴν πρώτην ἀφροντησιὰ κ' ἀκούει ἐκστατικὸ τὸ παιδάκι: — Στὴς ἀκροποταμιές τὰ μεσάνυχτα, ποὺ χύνεται τὸ φεγγάρι, ὅποιος σκύψει στὰ νερά, θὰ ἰδεῖ τὰ χαλίκια νὰ φωσφορίζουνε και τὰ λουλούδια νὰ σειοῦνε ἀνθρώπινα κεφαλάκια. Θὰ ἰδεῖ χορούς, γιαρτὲς και λαμπαεηφορίες νὰ περνᾶνε και τὴς ψυχούλες νὰ γελᾶνε πλατεῖα και λαμπερὰ... — Γιαγιά, θέλω νὰ με πᾶς. — Νὰ πᾶμε... Καὶ τὸ καταμεσήμερο, ποὺ ὁ ἥλιος μοιάζει σὰν ξεχειλισμένη καρδιά, ὅποιος ἀνιχνεῖ στὴν ψιγλὴ βουνοκορφῇ, θὰ νοιώσει τὸ ἀγέρι νὰ τοῦ φέρνει, τὸ μῆλημα τοῦ Θεοῦ... — Γιαγιά, θέλω νὰ με πᾶς. — Νὰ πᾶμε... Καὶ τὸ δειλινό, ποὺ δλα λὲς και φεύγουνε τὸν ἔκυτό τους, ὅποιος κάτσει στὸ ἔρημο βραχόνησο, ποὺ μόνο ὁ θάνατος πεθυμᾶει νὰ τὸ σιμῶνει, ἀράζοντας στὰ μουγγὰ, θὰ ζητήσῃ κάπου νὰ γόρει... — Γιαγιά, θέλω νὰ με πᾶς. — Δὲν μπορῶ, δὲν μπορῶ... Τὸ παιδάκι ποὺ ζεῖ μέσα μου ἀρχίζει νὰ ξανακλαίει

μὲ ἀναφυλλητὸ και ἢ γιαγιά θέλει νὰ τὸ παρηγορήσῃ, — μὰ τί νὰ τοῦ πεῖ;

XXXII

*Ἐστριψε τὸ χλοερὸ μονοπάτι και βρέθηκε ἀξαφνα μπροστὰ σὲ θεώρατον δλόρθο βράχο. Στῆμάτισε δειλιασμένη. Ἀπὸ μακρὰ ἔφτανε σὰν ὁ ἀγὸς βαρειᾶς παράξενης ζωῆς. Σκοτεινιὲς μὲ λάμπεις σκληρὲς τὴν καλοῦσαν νὰ ἰδεῖ νέες ἀπόψεις τοῦ κόσμου. Ἡ δοκιμασία ὀρθονόταν ὠραία μπροστὰ της. Ἐσκυψε ὡς τὴς βαθύτερες ρίζες της, τινάχτηκε δυνατὰ, σὰ νὰ πέρασε ἀπὸ τὸ αἶμα της ἀθανασία κ' ἀναστύλωθηκε. Ὁ βράχος, ἴδια σάρκα, κατακάθησε, ἔγινε σκαλὶ νὰ τὸν πατήσῃ.

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΝΕΝΑ ΚΑΛΟ!

Οἱ λίμες δουλεύανε, δουλεύαν ἀφίνοντας στριγγές φωνές, οἱ ρόδες γυρίζανε, τὰ λουριά ἀνεδοκατέβαιναν και ὁ κρότος τῆς μεγάλης σφύρας βαρὺς ἔπερτε μέσα στοὺς μικροὺς κρότους τῶν σφυριῶν.

Ὁ Μαμούλης διώρθωνε σφίνες καλουπιῶν γιὰ κρεβάτια, ἀλλὰ και δὲν μποροῦσε πιά νὰ προσέξει σὰυτὲς καλά, γιὰ τὴ λήγεια τοῦ γείτονά του μὲ τὰ κατσαρὰ μαλλιά, ποὺ τοῦ εἶπε γιὰ τὸν ἐργοδηγό, γυρίζανε στὸ νοῦ του και τὰ ἐνοιῶθε σὰν κάτι κακὸ νὰ τοῦ ἐτοιμάζανε.

— Βλέπεις; ἀκουσε σὰν κάτι νὰ τοῦ μίλησε μέσα του ξαφνικά, ἀνάγκη! Πῶς σοῦ φαίνεται αὐτό; Ἡ ἀνάγκη! Αὐτὴ σὲ κάνει και πατεῖς ἔρκους, ἔχθρας, δλα, και νὰ τρέχεις! Καὶ σὺ μὴ δὲν εἶσαι ἕμοιος μαυτὸν ἐκεῖ;

Καὶ θυμήθηκε πῶς ἔταν, πρὸ ἡμερῶν, εἶχε περᾶσει ὁ Λαούδας ἀπ' τὸ σπίτι του νὰ τοῦ πεῖ νὰ πιάσει δουλιὰ, ἢ γυναῖκα του τὸν εἶχε περιποιηθεῖ πολὺ, και αὐτὸς, ἂν και ζηλιάρης, δὲ θύμωσε ποὺ μιλοῦσαν, γελοῦσαν. Τώρα τὰ θυμᾶται μὲ τρόπο.

— Μῶλη τὴν ἔχθρα, ποὺ εἶχες στὸ Λαούδα, ἤρθες στὰ; τέσσερα ἔταν σὲ προσκάλεσε και πάει καταδιβάλλου και ὁ ἔρκος και τὰ τόσα, ποὺ ἔλεγες! Ἐργασία, ἡσυχία! Ὅταν σὲ εἶχε πετάζει στὸ δρόμο; Ἄς ἀφίσουμε τί εἶχε κάνει στὸν φουκαρὰ τὸν πατέρα σου! Καὶ σὺ και σὺ! Θὰ πάει και ἔταν εἶνε μόνη! Πῶς τὰ δέχτηκε αὐτὸς ὁ ἄλλος και τὸν ἔκανε ἐργοδηγό; Μὴ δὲν ἀκουσες; Μιὰ φορὰ ἦτανε τίμιος ἀνθρώπος! Ἴσως και νὰ τοῦ ἄρесе και γιὰ αὐτὸ σοῦ ἔδωσε δουλιὰ! Τί θὰ κάνει αὐτὴ, στὴν ἀνάγκη, στὸν ἀφέντη; τοῦ ἔλεγε ἢ φωνή.

— Ὅχι! τοῦ ἤρθε νὰ φωνάζει μὲ δύναμη και νὰ ζητήσῃ κάτι νὰ συντρίψῃ, ἀφοῦ αὐτό, ποὺ τοῦ τὰ ἔλεγε, βρισκότανε κρυμμένο μέσα του, ἀλλ' ἢ παρ-

σία του καταρομάλγη τεχνίτη και των άλλων τὸν ἐμπόδισε. Ἐφερε μὲ τὸ νοῦ του τὸ πρόσωπο τῆς γυναικίας του και τὸ εἶδε, ἔπως ἦτανε, μαραμένο ἀπ' τῆ δυστυχία μὲ τὰ μάτια λυπημένα, ἀλλὰ και πάλι δὲν ἐπίσταψε.

— Θὰ τὴν σκοτώσω! σκέφθηκε.

— Καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὸ εἶπαν! πάλι ἡ φωνή.

Καὶ οἱ λίμες ἔακολουθοῦσαν νὰ τρῶνε τὸ σίδηρο μὲ στριγγές, κάποτε, φωνές, σὰν ἵπὸ εὐχαρίστηση, μανία, και οἱ ἐργάτες νὰ σιγαμιλοῦνε μεταξύ τους. Καὶ μόνος ὁ Μαρμούλας σκυμμένος στὴ δουλιὰ του φαινότανε σαυτὴ προσηλωμένος, χωρὶς νὰ θγάξει μιλιὰ, ἐνῶ μέσα του ὄμως εἶχε ἀνάψει τρομερὴ, μανιακὰ κουβέντα μὲ τὸν ἑαυτὸ του, ποῦ τοῦ ἔλεγε, τοῦ ἔλεγε χίλια δυό, ἔλα κακὰ και κανένα καλό!



Πάνω στὴν ὀρμὴ τῆς δουλιᾶς ἓνα σφύριγμα ἔσπετάχτηκε. Μεσημέρι. Οἱ λίμες πάψανε νὰ φωνάζουν, ὁ κρότος τῶν σφυριῶν.

Ὁ Μαρμούλας παράτησε τὰ καλούπιζ, πήρε και ἔδγαλε μὲ βία ἀπ' τὸ μαντίλι τὸ ψωμί του, ξετύλιξε και ἓνα χαρτί, ποῦ εἶχε τυρὶ, πετώντας τὸ χαρτί μακριὰ, ἔπειτα κάθησε σὰ θυμωμένος σὲ μιὰ χελώνα μντεμιῦ, ποῦ μισοθυσιμένη βρισκότανε στὸ κατάμυρο, λασπερὸ χῶμα, και ἄρχισε νὰ τρῶει, μασσώντας νευρικά, γρήγορα, μὴ θέλοντας νὰ ἀκούσει πιὰ τίς σκέψεις του.

Ἄκουσε τὴ γκαζομηχανὴ νὰ δουλεύει μόνη; ἐλεύθερη και φωνές παιδιῶν.

Ξαφνικὰ ὄμως ταραχτηκε.

Στὸν ἄερα μιὰ εἰκόνα, μιὰ ζωγραφιὰ εἶδε νὰ φανεῖ..

— Ἄλλο τοῦτο! ἔκανε και σιγκώθηκε.

Ἄλλ' εἶδε πάλι τὴ ζωγραφιὰ, τὴ γυναῖκα του στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Λαούδα.

— Ἄλλο τοῦτο, ἄλλο τοῦτο πάλι!.. ἔλεγε περπατώντας γρήγορα μέσα στὸ χῶρισμα. Ἄλλ' ἡ ζωγραφιὰ εἶταν ἐκεῖ, ἐκεῖ γύριζε, ὅπου και ἂν στρεφόταν, ὅπου και ἂν ἔρριχνε τὸ βλέμμα.

— Θεέ μου τί εἶνε αὐτὸ, τί εἶνε αὐτὸ; εἶπε και στάθηκε στὴ μέση μὴ ξέροντας ποῦ νὰ ρίξει τὴ ματιὰ του ζαλισμένος.

Καὶ ἐνῶ ἐνοιῶθε, ἔδλεπε ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ἐφκιαχνε, δὲν μποροῦσε νὰ τὴν πάψει σὰν κάτι ἄλλο ἐπαναστατημένο μέσα του, και ποῦ ἤθελε κάτι κακὸ νὰ τοῦ κάνει, νὰ τὴν ἐφκιαχνε...

Καὶ ζήτησε νὰ ἀποφύγει, νὰ μὴ δεῖ, νὰ μὴ δεῖ, ἀλλὰ γιὰ μιὰ στιγμὴ πήγε ἐνάντια και πρόσεξε:

— Νὰ, νὰ!.. ἔκανε κόκκινος, ἀγριεμένος.

Αὐτὴ, ἡ γυναῖκα του, λιγωμένη ἀπ' τὴν ἠδονὴ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Λαούδα τοῦ ἔδινε τὰ χεῖλια τῆς...

— Νὰ συνήθισες!.. ἄκουσε μέσα του τὴ φωνή.

Ἐδγαλε ἓνα μουγκριτὸ και ἀρπάζοντας μιὰ λίμα ὄρμησε πάνω τους.

— Θὰ σὰς πιῶ τὸ αἷμα! φώναξε χτυπώντας τὸν ἄερα μανιακὰ.

Ὁ καταρομάλλης γείτονας του φάνηκε στὴν εἶσοδο.

— Τί τρέχει; Τί ἔπαθες; ρώτησε.

Αὐτὸς εἶχε συνέρθει και δικαιολογήθηκε. Κάτι θυμήθηκε και τὸν πήρε ἓνας θυμὸς...

Ὁ μάστορας μὲ τὰ καταρὰ μαλλιὰ ἔφυγε μασσώντας και μὲ τὸ ψωμί στὸ χέρι. Ὁ Μαρμούλας ἔμεινε τρέμοντας και μὴ ξέροντας ποῦ νὰ ρίξει τὴ ματιὰ του, ἐνῶ ἰδρώτας ἔσταζε ἀπ' τὸ μέτωπό του.

— Τί εἶνε αὐτὸ, τί εἶνε αὐτὸ ποῦ ἔπαθα, θεέ μου, τί εἶνε αὐτὸ! ἔλεγε.



Ἴσαμε τὸ βράδυ, ποῦ σχόλασε, ἡ ζωγραφιὰ τὸν βασάνισε. Καὶ δούλευε, δούλευε, ἐνῶ ἡ ζωγραφιὰ ἦταν ἐκεῖ, ὅπου ἔπεφτε ἡ ματιὰ του, πάνω στὸν πάγκο, στὸν τοῖχο, στὰ ἐργαλεῖα. στὸ χῶρισμα, παντοῦ. Καὶ μὲ δυσκολία, πολλές φορές, κρατιώταν ἀπὸ τοῦ νὰ φωνάζει, νὰ ὀρμήσει, ἐνῶ ἔδρωνε, ἔπασχε.

Εἶχε και μικρὲς διακοπές, ἀλλὰ πολὺ μικρὲς και πάλι: νάτην ἡ ἀέρινη ζωγραφιὰ, νὰ τὴν! σὲ πολλές, πολλές στάσεις, ἕλες ἠδονικὲς, λάγνες.

Και γιὰ γιαιτρικὸ δὲν εὑρίσκε ἄλλο παρά νὰ φύγει, ἄμα ἐρχόταν ἡ πληρωμὴ, νὰ φύγει ἀπ' τὸ ἐργαστάσιο τοῦ Λαούδα και ἂς ψοφοῦσε και ἀπ' τὴν πείνα.

Εἶχε και πιστέψει πὼς αὐτὸ, ποῦ κάθαινε, ἦτανε τιμωρία γιὰ τὸν ἔρκο, ποῦ πάτησε και δὲν ἐκδικήθηκε τὸν ἐχθρὸ τοῦ πατέρα του, τὸν τύραννό του, ἀλλ' εἶχε δουλέψει και δούλευε ἀκόμα σ' αὐτόν.



Τὴν ἄλλη μέρα ἔφυγε πιὸ νωρὶς, ἀπ' τίς ἄλλες μέρες, ἀπ' τὸ σπίτι του. Καὶ ἔφυγε ἤσυχος. Ἡ ζωγραφιὰ ἐκεῖνη δὲν τὸν εἶχε, παράδοξα, ἐνοχλήσει στὸ σπίτι του.

Καὶ ἦταν ἓνα ὄρατο πρωὶ τοῦ Ἀπριλίου μὲ τὸν οὐρανὸ καθαρό, χωρὶς ἴχνος σύννεφου και μὲ τὸν ἥλιο νὰ βγαίνει λαμπρὸς πίσω ἀπ' τὸ γαλῆνιο βουνό. Χελιδόνια, χελιδόνια πληθὸς περνούσανε γρήγορα και σὰ νὰ βουτούσανε στὸν ἄερα, και μόνο ἡ θάλασσα πέρα καυιότανε ταραγμένη ἀφρίζοντας.

Στὸ ἐργαστάσιο ἐφθασε ὅταν ἀρχίζε ἓνα κοντινὸ μεγάλο ὕφαντήριο νὰ σφυρίζει ὀρχιὰ, βραχνὰ προσκαλώντας τοὺς ἐργάτες του.

Τρεῖς τεχνίτες μέσα βάζανε σὲ κίνησι τὴν γκαζομηχανή, ποῦ, κείνη τὴ στιγμὴ, εἶχε ἀρχίσει νὰ τρέχει, χωρὶς λουριά, μὲ ἔρμη σὰ δυνατὸ πουλᾶρι ξεκούραστο, ποῦ τρέχει και κλωτσᾷ μαζί.

— Θὰ στρώσει; ἔκανε ὁ ἓνας, ποῦ ἦταν ὁ καισαρομάλλης, ρίχοντας μιὰ ματιὰ στὸν Μαρμούλα.

Αὐτὸς τοὺς καλημέρισε και προχώρησε στὸ χῶρισμα, ποῦ βρισκόταν ὁ πάγκος του.

Ἄλλοι ἔμπαιναν. Καὶ σὲ ὄχι πολὺ φανήκανε νὰ

έρχονται, ὁ ἕνας πίσω ἀπ' τὸν ἄλλον, ἄντρες, παιδιὰ, κάμποσοι κίτρινοι καὶ μὲ πρισμένα μάτια.

Ἄπ' τὸ καμίνι, εἶδε ὁ Μαιμούλης, μιὰ φλόγα νὰ ξεπετιέται, ποῦ γρήγορα ἕνα μακρὸ σίδερο, τοῦ καμινιδόρου, τὴ σκέπασε μὲ κάρβουνο. Καπνὸς σταχτηρὸς βγήκε τότε, ἔπειτα πάλι μιὰ φλόγα μικρὴ, λεπτὴ, γαλάζια, φάνηκε νὰ προβάλλει καὶ νὰ κουνιέται σὰ νὰ προσπαθοῦσε νὰ ἐλευθερωθεῖ ἀπ' τὸ βάρος τοῦ καρβουνίου.

Τὸ ἀμών· ἔδγαλε ἄρμονικὲς φωνὲς ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῶν σφυριῶν, ποῦ σὲ λίγο ἀκουστήκανε νὰ χτυποῦνε τὸ φλογισμένο σίδερο.

Ὁ Μαιμούλης δούλευε χωρὶς τίποτα νὰ τὸν ταράξει ἀκόμα. Ἡ λίμα τοῦ καταραμάλλη, ποῦ ἄφινε στριγγὲς φωνές, τὸν ἔκανε νὰ θυμηθεῖ μιὰ γειτόνισσά του ὑστερικά, ποῦ κάτι τέτοιες φωνὲς ἔδγαζε ἕνα βράδυ.

Ξαφνικὰ ἀκούσε νὰ τὸν φωνάζουσε·

— Μαιμούλης!

Ἐκύταξε.

— Ὁ κύριος Λαούδας σὲ θέλει! Ἄφησε τὴ δουλιὰ του καὶ πῆγε μὲ σουφρωμένα φρύδια. Τοῦ εἶπανε πῶς ἦτανε ἔξω. Στὴν πόρτα κοντὰ εἶδε, καθὼς βγήκε, τὸ ἀμαξάκι τοῦ Λαούδα μὲνα μαῦρο ἄλογο, ποῦ κύρτωνε τὸ λαμό του καὶ χτυποῦσε, ἔσκασε τὴ γῆ μὲ τὰ μπρο, στινὰ του πόδια, καὶ ποῦ μὲ δυσκολία τὸ κρατοῦσε ὁ Τσοῦρμπος ὁ ἐργοληγός. Ὁ Λαούδας στεκότανε πρὸ πέρα, καὶ εἶχε τὸ χέρι του δεμένο.

— Ἐλα, βρε ἀδελφέ, τοῦ εἶπε αὐτός, ἅμα τὸν εἶδε, δὲ βλέπεις; Τὸ ἔβγαλα χτέες καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐδιγῆσω! Καὶ θέλει μπράτσα καὶ μπράτσα καὶ νὰ ξέρει κανεὶς ἀπ' ἄλογο! Ἄπ' αὐτούς; ἄστους! δὲν ἀξίζει κανεὶς! Ἐλα, ἀνέβα καὶ τράβα! Ἐγὼ θὰ μῶ μέρσα!

Ὁ Μαιμούλης ἀνέβηκε, χωρὶς νὰ πει λέξη, στὸ ἀμαξάκι καὶ πῆρε τὰ ἵμια. Ὁ Τσοῦρμπος ἄφησε τὸ ἄλογο καὶ αὐτὸ ταράχτηκε.

— Ἐ, ἔ! τοῦ φώναξε ὁ Λαούδας.

— Κράτα το καλά! εἶπε ἔπειτα στὸν Μαιμούλη, καὶ ἀνοίγοντας τὴν πόρτα, ἅμα τὸ ἀμαξάκι στάθηκε μπῆκε μέσα.

— Θὰ τραβήξεις γιὰ τοῦ Περόπουλου! Θέλει μιὰ πόρτα μεγάλη. Θὰ πάρεις καὶ τὰ μέτρα! Τὸ ξέρεις τὸ σπίτι του; Κεῖνο τὸ τελευταῖο, στὸ γκρεμνὸ!

Ὁ Μαιμούλης εἶχε γυρίσει στὸν Λαούδα γιὰ νὰ κοῦσει, καὶ εἶδε ψηλά, στὸν κατακάθερο οὐρανὸ, ἕνα σύννεφο κρεμασμένο, χαμηλά, χαμηλά, καὶ σὰ νὰ τοὺς κύταζε.

Τὸ ἀμαξάκι ἄρχισε νὰ τρέχει.

Πάλι κύταζε μὲ τρόπο πίσω του.

Τὸ σύννεφο ἀκολουθοῦσε τὸ ἀμαξάκι.

Ἐτρόμαξε καὶ χτύπησε τὸ ἄλογο καὶ αὐτὸ τινάχτηκε καὶ ἄρχισε νὰ τρέχει γρήγορα.

— Ἔτσι; ντὲ! ἀκούσε τὸν Λαούδα νὰ λέει.

Σὲ λίγο ποῦ κύταζε πίσω, εἶδε τὸ σύννεφο, ἔχι πρὸς κοντὰ, ἀλλὰ σὰ νὰ εἶχε σταθεῖ καὶ τοὺς κύταζε ποῦ φεύγανε.

— Μὰ τί κυτᾶς; τὸν ρώτησε ὁ Λαούδας καὶ γύρισε καὶ κύταξε κι αὐτός.

Ὁ Μαιμούλης εἶχε ἴσυχάσει καὶ γρήγορα λησμονήγε τὸ σύννεφο. Δὲν σκεπτότανε τίποτα. Χτυποῦσε κάποτε τὸ ἄλογο, ποῦ τότε ἔτρεχε ἐρμητικῶς ἀφίνοντας τὸ κουνιγὸ τρέξιμό του.

Ψηλά ὁ ἥλιος ἔλαμπε καὶ πέρα τὴ θάλασσα φάνηκε νὰ κυλιέται παραγμένη, ἔλο κύματα. Ἐνας γλάρος πετοῦσε πάνω ἀπ' τ' ἀφρισμένα νερὰ καὶ ἕνας ἄλλος ὑψώθηκε.

Στὸ νεῦ τοῦ Μαιμούλα τίποτα δὲν ὑπῆρχε καὶ κύταζε, ἔτσι χωρὶς νὰ θέλει, σὰ νὰ βρισκότανε ἔξω ἀπ' ὅλα αὐτὰ, νὰ ἔδλεπε κόσμον ἄλλον, τοὺς γλάρους, τὸν ἥλιο, τὸ κύμα, ποῦ παραγμένο ἔτρεχε, κουνιότανε, βρούτζε, φώναζε μὲ χίλιες φωνές, καὶ ἀκουγότανε νὰ χτυπᾶ δυνατὰ στὰ βράχια καὶ νὰ πηδᾷ σὰ θηρίο, ποῦ πεινᾷ καὶ μακριασμένο ζιγτὰ νὰ βγεῖ, νὰ πεταχτεῖ ἔξω ἀπ' τὸ λάκκο, ποῦ τόχουσε κλείσει.

Ἄλλὰ νὰ, ξαφνικὰ ὁ Μαιμούλης στράφηκε μὲ φόβο.

Πίσω, μαζὶ μὲ τὸν Λαούδα μιὰ γυναίκα καθότανε, ἦτανε κοντὰ του. Ἡ γυναίκα του!!

Αὐτὸς ἦτανε ἄτιμος πιά, αὐτὸς τοῦ τὴν εἶχε πάει!

— Ἄ! ἔκανε ἄρχια καὶ χτύπησε τὸ ἄλογο δυνατὰ ὅσο μποροῦσε. Αὐτὸ πεταχτηκε μὲ ὄρμη καὶ ἄρχισε νὰ τρέχει τρελά...

— Μωρὲ τί κάνεις; τοῦ φώναξε ὁ Λαούδας καὶ θέλησε νὰ σηκωθεῖ, ἀλλ' ἔπεσε χλωμὸς μὲ τ' ἀμαξάκι.

Αὐτὸς μὲ μουγκριτὸ χτυπᾷ, χτυπᾷ τὸ ἄλογο καὶ αὐτὸ τρέχει, κατὰ τυφλὰ στὸν γκρεμνὸ, στὸν γκρεμνὸ, ποῦ κάτω πηδοῦσε, φώναζε, βρυχότανε σὰν πεινασμένο θηρίο τὴ θάλασσα!..

ΔΗΜΟΣΘ. Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

ΜΑΝΑ ΚΑΙ ΓΙΟΣ

Ἡ γοιὰ κι' ὁ γιὸς στὴν κάμαρα

Τὸ βραδι ἔχουν καθήσει:

Αὐτὸς γι' αὐτὴν ἀπόμεινε

Κι' αὐτὴ γι' αὐτὸν στὴ ζήση.

— Ἄκου! χτυπαίει στὸ τζάμι μας.

Ἐαὶδί μου, κάποιον χέρι.

— Μάννα, χιονιοῦ μνητήματα

Ὁ ἀγέρας ἔχει φέρει.

— Στὸν κῆπο ἀκούω παυίζενα

Ἐαὶδί μου, νὰ μιλοῦνε.

— Μάννα, ὁ χειμῶνας πρόσταζε

Καὶ τὰ κλαριά μαδοῦνε.

— Παιδί μου, ἰδέξ! πὸς ἔρχεται;

— Μητέρα, εἶν' τὸ σκοτάδι!

— Κι' ἡ λάμπα, γιέ μου, θάμπτωσε

Καὶ σώθηκε τὸ λάδι.

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ